

А. І. Пергамент, вказує на те, що розкрити поняття «вини» батьків можливо, лише виходячи із сімейно-правових обов'язків батьків, суть яких зводиться до виховання, а разом із тим і до здійснення нагляду за дітьми [6, с. 65-66]. Отже, вина батьків повинна враховуватися при завданні шкоди неповнолітній особі.

Таким чином, незважаючи на те, що ЦК України закріпив приватноправові традиції, засновані на положеннях римського права, а також врахував сучасний світовий правовий досвід, доцільно переглянути звичну для усіх радянсько-правову традицію пов'язувати настання деліктоздатності фізичної особи тільки з настанням певного віку.

Обсяг та види відшкодування шкоди, яка завдана здоров'ю, життю та майну неповнолітньої особи, визначається з обов'язковим врахуванням поведінки самої неповнолітньої особи, вини заподіювача шкоди та вини осіб, які зобов'язані відповідно до законодавства здійснювати нагляд за такими особами. А також і усіх інших обставин, які при деліктній відповідальності зазвичай повинні бути враховані.

Список використаних джерел та літератури:

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. ОВУ. 2003. № 11. Ст. 461
2. Гринько С. Д. Деліктоздатність неповнолітніх фізичних осіб за цивільним законодавством України та зарубіжних країн: порівняльно-правовий аналіз Часопис цивілістики. 2015. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/8517/33.pdf.pdf?sequence=1>.
3. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14> (дата звернення 10.10.19)
4. Ременяк, С. Я. Відшкодування шкоди, завданої здоров'ю малолітніх осіб. Актуальні проблеми держави і права. 2007. Вип 33: С. 140-143.
5. Антимонов Б. С. Значение вины потерпевшего при гражданском правонарушении. Москва: Госюриздат, 1950. 275 с.
6. Пергамент А. И. К вопросу о правовом положении несовершеннолетних Учен. зап. ВИЮН. Москва: Госюриздат, 1958. Вып. 3. С. 62-69.

Васильєва Тетяна Олексіївна,
студентка 2-го курсу історичного факультету,
Житомирський державний університет імені І. Франка

ДОГОВІР ДАРУВАННЯ: ПОНЯТТЯ ТА УМОВИ

Наукова значимість та актуальність цієї теми обумовлюється збільшенням ролі договору в умовах суспільного та державного життя України. Раніше всі договори, що опосередковували перехід права власності або право користування, мали один предмет – майно, за відсутності якого-небудь визначення цієї категорії. Сьогодні коло предметів договору дарування розширено законом і на тлі цих законодавчих змін виникають запитання про доречність і можливість визнання тих чи інших об'єктів цивільного права предметами договору дарування. Зокрема в літературі точаться дебати навколо дій як предмету договору дарування. Деякі запитання виникають й щодо речей,

які можуть бути подаровані. У зв'язку з цим, дослідження зазначених проблем предмету договору дарування являється актуальним.

Норми глави 55 Цивільного кодексу України (далі – ЦК) є основною базою для визначення договору дарування, зокрема, за договором дарування одна сторона – дарувальник передає або зобов'язується передати у майбутньому другій стороні – обдаровуваному безоплатно майно (дарунок) у власність [1].

Безоплатність є основним кваліфікуючим критерієм, що відрізняє договір дарування від інших договорів про передачу майна у власність, тобто відсутність зустрічної вимоги. Правова природа даного виду договору визначена його метою - безоплатне передання майна у власність іншій особі, при чому без отримання взаємної винагороди.

Чинним цивільним законодавством чітко регламентовано, що не є договором дарування угода, яка встановлює обов'язок обдаровуваного вчинити на користь дарувальника будь-яку дію майнового або немайнового характеру.[2]

Правники виокремлюють такі види договорів дарування:

- 1) договір дарування (ст. 723,724 ЦК) зі встановленим обов'язком передати дарунок у майбутньому;
- 2) договір дарування (ст. 725, 726 ЦК) зі встановленим обов'язком обдаровуваного на користь третьої особи;
- 3) договір пожертви (ст. 729,730 ЦК).

Істотною умовою укладення будь-якого договору, зокрема, і дарування є його предмет. Важливо зазначити, що предметом вищевказаного договору, згідно статті 718 ЦК, може бути будь-яке майно, що не вилучене з товарообороту та яке може бути у власності обдаровуваної особи (нерухомі речі, рухомі речі, в тому числі гроші та цінні папери, а також майнові права (якими володіє дарувальник на час вчинення договору або в майбутньому).

Особливості передання в дарунок нерухомого майна встановлено законодавством, такі договори підлягають обов'язковому нотаріальному посвідченню з державною реєстрацією. Предметом договору дарування можуть бути і майнові права. Останні можуть мати як зобов'язальний, так і речовий характер.

Відповідно до ЦК України договори дарування можуть бути як односторонні, так і двосторонні, а також мати як реальний, так і консенсуальний характер. Договір дарування за своїм юридичним змістом є одностороннім, оскільки, Відповідно до ч. 2 ст. 626 ЦК, договір вважається саме одностороннім, якщо обов'язок покладено лише на одну сторону, тоді як інша має тільки право вимоги, без виникнення [3].

Необхідно зазначити, що дарувальник несе відповідальність за збитки, що завдані обдаровуваному, якщо він знав або повинен був знати про те, що річ йому не належить або був не вправі розпоряджатися майном, але не попередив про це обдаровуваного.

Сторонами договору даного виду є дарувальник та обдаровуваний. Такими особами, згідно ч. 1 ст. 720 ЦК, можуть бути фізичні особи, юридичні

особи, а також держава Україна, територіальні громади, Автономна Республіка Крим.

Загальні вимоги щодо обсягу дієздатності (ст.ст. 31, 32, 37, 41 ЦК); заборони щодо надання згоди на вчинення правочину піклувальником (ст. 70 ЦК); щодо необхідності отримання дозволу спеціальноуповноваженого органу (наприклад, органу опіки та піклування) на вчинення деяких правочинів (ст. 71 ЦК) поширюються на сторони договорів дарування.

Форма вказаного вище виду договору має визначатися залежно від виду майна (дарунку), яке є предметом такого договору. Останній може бути укладений як в усній, так і простій письмовій, а також нотаріально посвідчений з державною реєстрацією.

Отже, враховуючи чинне вітчизняне цивільне законодавство, що здійснює правове регулювання договорів дарування можна визначити ознаки договорів даного виду. По-перше, це безоплатність таких договорів; по-друге, направленість на зменшення майна дарувальника; по-третє, мета – збільшення майна обдаровуваного; по-четверте, визначений законодавством вичерпний перелік способів дарування.

Висновки. Отже, враховуючи особливість ознак та змісту договору дарування, можна визначити місце даного договору як самостійний договір серед такого виду договорів як договори про передання майна у власність. Договір дарування займає важливе місце у системі підстав виникнення цивільних прав і обов'язків.

Список використаних джерел та літератури:

1. Цивільний кодекс України. К.: Алерта, 2019. 312с.
2. Договір дарування. URL : https://minjust.gov.ua/m/str_17186
3. Маргарита Радчук. Договір дарування: проблемні аспекти. "LAW & PSYCHOLOGY 2013" (LPS-2013), 21–23 NOVEMBER 2013, LVIV, UKRAINE. С. 28-29.

Весельська Ніна,
аспірантка кафедри історії України,
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ПОЛЬСЬКИЙ ІСТОРИК АЛЕКСАНДР ЯБЛОНОВСЬКИЙ ПРО УКРАЇНСЬКІ СТАРОСТВА У XVI – XVII СТ.

Сьогодні, у світлі нових досліджень із історії України, дослідження творчого доробку польського історика А. Яблоновського набуває особливої актуальності. Мета статті полягає у аналізі особливостей адміністративно-територіального устрою польських та українських земель, а саме особливостей існування та дослідження староств в історико-географічних дослідженнях відомого польського історика Алексадра Яблоновського.

Поряд із дослідженнями загальної історії Речі Посполитої, історики наприкінці XIX – на початку XX ст. у своїх працях розглядали питання минулого українських земель. На сучасному етапі розвитку історичної науки постає потреба в оцінці творчого спадку польських істориків того часу для